

primerni slavnosti pa tudi času, v katerem se godé, priraste iz njih lahko veliko koristi.

O govorih, ki so se vršili tokrat v Budi, pa ne vedó ljudje, ki so jih slišali, veliko, vsaj taci reči ne, ki bi kazale pravo, avstrijsko domoljubje. Madjari so pač sebi peli hvalo, prezrli pa so druga ljudstva, tista, katerih možje so bili more biti več pomagali ces. vojski do zmage, kakor Madjari sami.

Mi sicer ne vemo, toda nismo brali, da bi se bil kateri govornik slovanskih ljudstev spomnil. To ni bilo lepo in ne bo dobrega sadu za Madjare rodilo. Na vse zadnje in le bolj memogredé se je nekdo Hrvatov spomnil, vseh drugih pa nihče in je torej blizu tako, kakor bi jih sedaj, pa tudi tedaj ne bilo v vrstah ces. kr. armade.

Izgodovina, pa tudi celo lice, kakor ga ima sedaj avstrijsko cesarstvo in tedaj tudi naša vojska, kaže se nam celo drugače. Ves spomin, če je tudi bil sijajno znamenje moči naše vojske, Madjarom po takem ne bode rodil slave.

Priložnost za to so imeli lepo, a niso je porabili, poslej bodo pa jo težko še kedaj več imeli.

Kmetijstvo, s čém ali kako mu pomoči?

Iz Št. Rja v slov. Goricah.

Uzroke in stroške, pod katerimi kmečki stan očitno hira in pojema, opisali smo in pregledali v zadnjem članku. Na tisoče kmetij so ugonobili ti uzroki in stroški in dotični lastniki so morali s trebihom za kruhom. Zadnjič smo rekli, da so bile več let sem slabe letine. Kmet, ako je hotel izhajati, moral je vzeti denarja na posodo in od tega plačevati visoke obresti.

Ali slabe letine so bile in bodo, enako so trpeli naši dedje, vendar pa niso propali, ter so prepustili v dobrem stanu posestva svojim sinovom. Kako neki je bilo to mogoče? Odgovor je lahek. Bili so dobri, skromni in varčni gospodarji.

To so bili naši dedje in pradedje, a mi smo suknja na robe, hromemu je treba dati palice v roke. Pogledimo torej, s čém ali kako bi se dalo pomagati vsaj nekoliko kmečkemu stanu? Tudi kmečki stan potrebuje podpore, palice; in ta palica ali podpora, katera naj se podade propadajočemu kmetijstvu v roke, naj bode zakon. On ga mora vzeti v svojo zaščito in obrambo.

In takšen zakon ali postava naj bi v prvi vrsti bil namenjen zoper svobodno zadolževanje in razkosovanje posestev. V drugih deželah, kakor je bilo čitati po časnikih, so to napako že davno izprevideli in proti temu sklenili modrih zakonov. Tudi naše ministerstvo je izprevidelo in izpoznalo, da tako dalje ne sme iti, nujna potreba je, da se kmečkemu stanu na

pomoč pride, da se ohrani in zabrani nadalnje svobodno zadolževanje in razkosovanje zemljišč, kajti ako bode se še nadalje tako ravnalo, v malih letih ne bode nijene proste kmetije več, vse bode le raztrgano in razkosano in namesto kmetov bodo sami bajtarji.

Tako naredbo ali postavo, da se kmetija, na kateri more živeti jedna rodbina, ne bode smela razkosovati, namisli slavna dunajska vlada predložiti državnemu zboru.

Pa kedaj? Kedaj se to zgodi, smemo upati, da vlada s tem ne pride le na pomoč propadajočemu kmečkemu stanu, temveč napravi še trdna tla, na katerih postane močen steber slovenskemu narodu in Avstriji.

Prvi zdatni jez zoper propad kmetijstva bila bi tedaj goraj omenjena postava, katero naj bi naši konservativni poslanci, čem prej mogoče, v državnem zboru od vlade tirjali. Skrajni čas je.

V zadnjem članku je bilo rečeno, da kmetom nalagajo velik davek tudi posli. Pa tudi v tem bi se dalo pomoči s postavo. Sklenila naj bi se postava, in v postavi naj bi se določilo število let, do določenega časa smel bi tedaj tisti, kateri se med svet poda, na ptujem živeti, kateri pa bi živel čez določeno število let na ptujem na primer: v mestu, fabrikah ali v drugih občinah na deželi, naj bi bila dotična občina, mesto ali fabrika po taki postavi zavezana na starost dotičnega človeka obdržati v oskrbovanju in tudi do smrti za-nj skrbeti.

Iz slovenskih goríc sili veliko mladih ljudi vsako leto na Nemško in to iz večih uzrokov, najbolj pa pravijo: Tam dobimo velike „lone“. Iz tega pa tudi pridejo žalostni nasledki. Ve liko slovenskih deklet vrne se čez nekaj let kot matere nazaj, drugi se oženijo in omožijo po Nemškem ter si kje v kaki vasi ali trgu najmejo hišo v najem.

Dokler je mož zdrav, vedó dotični prebivalci njegovo moč dobro porabiti, ali kadar se ponesreči, zbolí ali celo umrje, tedaj kmalu pišejo občini, katerej dotičnik pripada, da naj občina vzame udovo s toliko in toliko otroci v svojo skrb. Otroci se razdelé med kmete v obini, žena pa more biti je za bolenišnico ali za sirotišnico. In vse to pride na rame ubogemu kmetu. (Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Kedaj naj se žrebata odstavlja.

(Konec.)

Žrebe po odstavljenju. Za odstavljenjo žrebe je treba, kolikor mogoče, zelo skrbeti. Znano je, da doseže konj prvo leto dve tretjini svoje rasti. Zato je to čas k razvijanju živali najiminitnejši. Kostí dorastejo, mi-